

עפ"ת 56560/05/16 - מדינת ישראל נגד אורן בן יוסף

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ת 56560-05-16 מדינת ישראל נ' בן יוסף(עציר) עפ"ת 2521-06-16 בן יוסף (עציר)
מדינת ישראל

בפני	כבוד הנשיא יוסף אלון
המערכת	מדינת ישראל
נגד	על ידי ב"כ עו"ד דרור שטורן - פמ"ד
המשיב	אורן בן יוסף (עציר)
	על ידי ב"כ עו"ד ארז אמיגה ועו"ד גיא נגר

פסק דין

1. המערער בעפ"ת 2521-06-16 (להלן - "המערער") הורשע על-פי הודאתו בבית המשפט לתעבורה באשדוד בנהיגת רכב באשקלון ביום 5.11.15 בזמן פסילה, בנהיגת רכב שעה שרישיון הנהיגה פקע כבר למעלה מ- 12 חודשים ובנהיגת רכב ללא ביטוח וללא רישיון רכב תקף.

בגזר הדין הטיל עליו בית המשפט לתעבורה עונש מאסר של 11 חודשים והפעיל שני מאסרים על תנאי שנגזרו עליו בהליכים קודמים.

האחד בן תשעה חודשים והשני בן 30 ימים.

בית המשפט הורה כי שני המאסרים על תנאי שהופעלו ירוצו בחופף זה לזה ובחופף לעונש המאסר של 11 החודשים.

עוד הורה בית המשפט כי מתקופת המאסר הכוללת (11 חודשים) ינוכו ימי המעצר לרבות הימים בהם היה המערער ב"איזוק אלקטרוני".

2. בפני ערעור המערער וערעור המדינה על גזר הדין - אשר הדיון בהם אוחד.

טענתו העיקרית של המערער מכוונת נגד הפעלת עונש המאסר על תנאי של תשעה חודשים.

עונש זה הוטל עליו ביום 1.7.2012 בגזר דינו של בית המשפט לתעבורה בפתח תקווה (3458-06-11) לאחר שהורשע באותו הליך - בין היתר - בעבירה של נהיגה בזמן פסילה. הוא נדון באותו גזר דין ל"תשעה חודשי

מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, או רישיון נהיגה תקף או נהיגה בזמן פסילה...".

ברכיב נוסף של אותו גזר דין הוא נפסל "...מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 9 חודשים החל מיום שחרורו מהכלא".

כאן נוסף ונציין כי ביום גזר הדין הנ"ל (1.7.2012) היה המערער עצור עד לתום ההליכים בהליכי ת.פ. 28839-05-12 בבית משפט השלום באשקלון שם יוחסו לו עבירות רכוש ותעבורה (בין היתר - נהיגה בזמן פסילה).

אותם ההליכים הסתיימו ביום 22.7.2012 בהרשעתו (עפ"י הודאתו) ובגזר דין שכלל, בין היתר, עונש מאסר בפועל של 12 חודשים **"שמניינם מיום מעצרו 7.5.12"**.

3. עבירות התעבורה, נשוא ערעורים אלה, נעברו כאמור על ידי המערער ביום 5.11.15. עונש המאסר על תנאי של תשעה חודשים הוטל עליו בגזר דינו הנ"ל של ביהמ"ש לתעבורה בפתח תקווה מיום 1.7.12 ותקופת התנאי נקבעה ל- 3 שנים.

דהיינו, ביום ביצוע עבירות התעבורה דנן (5.11.15) חלפו למעלה משלוש שנים מיום גזר הדין בפתח תקווה.

דא עקא, ביום מתן גזר הדין של פתח תקווה - 1.7.12 היה המערער עצור עד תום ההליכים שהיו תלויים נגדו בבית המשפט באשקלון - הליכים שהסתיימו כאמור בגזר הדין מיום 27.7.12 בו הוטל עליו עונש מאסר של 12 חודשים שיימנה מיום מעצרו - 5.11.15.

המערער השתחרר ממאסר זה ביום 11.7.13.

מיום שחרורו מהמאסר (11.7.13) ועד ליום ביצוע עבירות התעבורה דנן (5.11.15) טרם חלפו שלוש שנים.

מאימתי אפוא תתחיל להימנות תקופת התנאי בת שלוש השנים. האם מיום מתן גזר הדין בבית המשפט לתעבורה בפתח תקווה (1.7.12) או מיום שחרורו של המערער מהמאסר הנ"ל (11.7.13).

שאלה זו מתעוררת נוכח הוראת סעיף 52 (ג) רישא לחוק העונשין שזו לשונה:

"52 (א)...

(ב)

(ג) תקופת התנאי תתחיל ביום מתן גזר הדין ואם הנידון נושא אותו זמן עונש מאסר -

ביום שחרורו מן המאסר".

בבית משפט קמא, ועתה בערעורו, טוען ב"כ המערער כי ביום מתן גזר הדין של עונש המאסר על תנאי בבית המשפט בפתח תקווה (1.7.12) לא נשא המערער "עונש מאסר". אותו היום הוא היה אמנם בכלא אבל בסטאטוס של עצור עד לתום ההליכים - טרם ההרשעה וטרם גזר דין.

על כן לטענתו, תקופת שלוש שנות התנאי החלה מיום גזר הדין (1.7.12) והסתיימה בטרם עבר המערער את העבירות הנוכחיות.

בית המשפט קמא, בגזר דינו דחה הטענה.

זאת מן הטעם שבגזר הדין (בבית משפט השלום באשקלון) מיום 22.7.12 הוטל עליו עונש מאסר של 12 חודשים שיימנו מיום מעצרו באותם ההליכים - 7.5.12.

אם כן - התברר והובהר (בגזר הדין מיום 22.7.12) כי כבר החל מיום 7.5.12 שהייתו של המערער בכלא הייתה בסטאטוס של אסיר הנושא את מאסרו.

על כן, ועל-פי הוראת סעיף 52 (ג) לחוק העונשין, תימנה תקופת התנאי בת 3 השנים החל מיום שחרור המערער מאותו המאסר (11.7.13) - ועל כן העבירות דנן נעברו תוך תקופת התנאי.

4. ב"כ המערער טוענים כי טעה בית משפט השלום בקביעתו האמורה.

לטענתם - לשונו של סעיף 52 (ג) ברורה.

מניין תקופת התנאי מיום השחרור מהכלא (ולא מיום גזר הדין) לא יחול אלא "אם הנידון נושא אותו זמן עונש מאסר...". "אותו זמן" - משמע יום מתן גזר הדין המטיל את עונש המאסר על תנאי ולענייננו 1.7.2012.

וב"אותו הזמן" - כך הטענה היה המערער "עצור עד תום ההליכים" (בהליכי תיק ביהמ"ש באשקלון). הוא לא החל "לשאת בעונש מאסר" בגין אותם ההליכים אלא לאחר ההרשעה וגזר הדין מיום 22.7.13.

על כן, לשיטת ב"כ המערער, תקופת התנאי של שלוש השנים שהוטלה על המערער בבית המשפט בפתח תקווה (ביום 1.7.12) תתחיל להימנות ברצף אחד מתמשך - החל מאותו היום וכלה ב- 1.7.2015.

ב"כ המדינה, בתשובתו לערעור המערער, תומך יתדותיו בהנמקת ביהמ"ש קמא ובמסקנתו.

4. לאחר בחינת הדברים - מוצא אני כי צדק בית המשפט קמא במסקנתו.

בית משפט השלום באשקלון, בגזר הדין מיום 22.7.12, הטיל על המערער עונש מאסר בפועל של 12 חודשים "שמינים מיום מעצרו - 7.2.12".

ואכן - המערער נשא בעונש המאסר האמור של 12 החודשים החל מיום 7.5.12 ועד לשחרורו מאותו המאסר בחלוף 12 חודשים, ביולי 2013.

לאמור - ביום בו הוטל עליו גזר דינו של בית המשפט לתעבורה בפתח תקווה (1.7.12) - הוא "**נשא עונש מאסר...**" - כלשון ההוראה הרלבנטית שבסעיף 52 (ג) לחוק העונשין.

תוצאה זו עולה בקנה אחד עם תכלית אותה הוראה מחריגה שבסעיף 52 (ג) לחוק העונשין - לפיה תקופת התנאי תימנה מיום השחרור מהמאסר (ולא מיום גזר הדין).

אותה תכלית חקיקתית בוארה בע.פ. 7510/00 **במנוקלר נ' מ"י**, פד"י נו (4) 258, עמ' 268-269 - כדלהלן:

"במצב שבו נגזר עונש של מאסר על תנאי על נאשם המצוי במאסר, תידחה תחילת תקופת התנאי השיפוטית עד למועד שחרורו מן המאסר. חריג זה נועד לשמור על האפקטיביות של

התנאי במצב שבו הנאשם מרצה עונש מאסר. כפי שנאמר בע.פ. 591/78 מפי השופט י. כהן:

"הטעם להוראה שבסעיף 52 (ג) של חוק העונשין הוא שבדרך כלל אין תועלת בכך שתקופת התנאי שהיא מעין תקופת מבחן שבה צריך לעמוד נאשם, תתחיל ותימשך בזמן שהנאשם נמצא בבית הסוהר".

החריג משעה אפוא את כניסתו לתוקף של התנאי עד לשחרורו של הנדון מן המאסר בפועל, כדי שהתנאי שהוא אמצעי להרתעה, יחול עליו בהיותו אדם חופשי היכול לבצע עבירות נוספות, ולא יחול עליו כאשר הוא ממילא נתון במאסר ומוגבל במעשיו".

סיכומם של דברים, ביום הטלת עונש המאסר על תנאי (1.7.12) היה כבר המערער בכלא - מאז נעצר (בהליכי ביהמ"ש באשקלון) עוד ביום 7.5.12.

בגזר הדין בביהמ"ש באשקלון (מיום 22.7.12) הוטל עליו עונש מאסר של 12 חודשים - שתחילתו ביום מעצרו 7.5.12.

על כן - ברמת הפרשנות הלשונית - המערער "נשא עונש מאסר" ביום 1.7.12.

ברמת הפרשנות התכליתית - זוהי התוצאה המתבקשת והבלתי נמנעת - כפי שבוארו הדברים בע.פ. 7510/00 כמצוטט לעיל.

5. כיוון שכך, תקופת שלוש שנות התנאי (למאסר על תנאי של 9 חודשים) החלה להימנות ביום שחרורו של המערער ממאסרו - דהיינו ביום 11.7.2013 והעבירות מפעילות התנאי בהן הורשע עתה נעברו ביום 5.11.2015 - דהיינו תוך תקופת התנאי. על כן, בדין הורה בית המשפט קמא על הפעלת מאסר על תנאי זה, בגדרו של גזר הדין נשוא הערעור.

6. המערער אינו טוען נגד הפעלת עונש המאסר על תנאי הנוסף (בן 30 הימים) שהוטל גם הוא לאחר הרשעה קודמת ונוספת על נהיגת רכב בתקופת פסילה.

7. המדינה בערעורה טוענת כי לא הייתה הצדקה לקביעת בית המשפט קמא לפיה שני עונשי המאסר על תנאי שהופעלו (האחד בן 9 חודשים והשני בן חודש אחד) ירוצו בחופף זה לזה ובחפיפה מלאה לעונש המאסר של 11 חודשים.

אכן, למערער דנן הרשעות רבות בעברו, בפלילים ובתעבורה. הרשעתו הנוכחית בנהיגה בפסילה הינה ההרשעה הרביעית מסוג זה ולצד אלה תשע הרשעות בעבירת נהיגה לאחר שרישיון הנהיגה פג תוקפו מזה שנים.

המדובר אם כן בעבריו תנועה רצדיביסט - ובעבירות תנועה חמורות.

עם זאת, עונש המאסר של 11 חודשים שהוטל עליו מצוי בחלקו הגבוה של רף הענישה המקובל.

ככלל, לא תתערב ערכאת הערעור במידת העונש בערעור המדינה על גזר דין - אלא בחריגים שנמנו לעניין זה בפסיקה.

על כן, ובאיזון הכולל של הדברים - לא מצאתי הצדקה להתערבות ערעורית בקביעת בית המשפט קמא לעניין חפיפת עונשי המאסר על תנאי לעונש המאסר בן 11 החודשים.

8. משדחיתי טענת המערער לעניין הפעלת עונש המאסר על תנאי של תשעה חודשים - נשמטות מאליהן טענות הערעור הנוספות הנטענות על ידי המערער.

כמפורט לעיל, למערער עבר מכביד בפלילים בכלל ובעבירות תעבורה בפרט.

הוא הורשע ארבע פעמים בעבירות נהיגה בזמן פסילה ותשע פעמים בעבירות נהיגה ללא רישיון תקף - ועל אלו עוד שלל עבירות נוספות.

העבירות הנוכחות נעברו שעה שמאסרים על תנאי - בשלל עבירות זהות - מרחפות מעל ראשו.

משהופעלו שני עונשי המאסר על תנאי - חסד עשה בית המשפט קמא בקביעתו כי שתי תקופת מאסר אלה (המסתכמות ב- 10 חודשים) ירוצו בחופף, ויחפפו במלואן את תקופת המאסר של 11 חודשים.

9. אשר על כן - ומהנימוקים שפורטו לעיל - אני דוחה את שני הערעורים.

ניתן היום, א' תמוז תשע"ו, 07 יולי 2016, במעמד הצדדים וב"כ.

יוסף אלון, שופט
נשיא